

Sega se setih. Da. Ako go bjah izmislil po-rano, Juraj njamashe da byde točno takyv. Shteshe da ima mozhe bi po-razlichni cherti. Njakoi ot vas njama da go haresat kakto e opisan. No az ne moga da ugodja na vsichki po ravno. Tova znachi da laviram mezhdu chitatelite kato usluzhliv kelner. I taka, vie razbrahte kakvo predstavljava Juraj.

No ne syvsem.

Zashtoto ne sym svyrshil razkaza si za nego.

Zashtoto ne e svyrshila onazi fantastichno-realna prolet, v kojato shtjaha da se sreshtnat Juraj i Sritja.

A sreshtata njamashe da stane tolkova lesno.

Koga nauchih za tova li?

Znam, tova e vashijat neizmenen vypros.

Otdavna si mislja pred kakvo govorja. Dali iznasjam lekcija v Universiteta? O, ne! Kak mozah da si go pomislja! Ili pyk tova e skazka v chitalishteto? Gluposti! Az syvsem sym zagubil orientirovka. No tova e, zashtoto pak vidjah njakakyv stranen syn. Pytuvah s neshto po zhelezopytni relsi i tova neshto trjabvashe da se zadvizhva s pedali. Nasmalko, sled edin tunel, edva ne sgazih edna svoja kolezhka, a nakraja stignah do aerogarata. Njama znachenie koja, v koj grad. I az ne znam. Tam chakah dylgo avtobusa za grada; toj vse ne idvashe i točno kogato otidoh da popitam kolko shte mi struva prespivaneto v hotela, avtobusyt doshyl i zaminal.

Tozi syn mi napomni za mnogoto peripetii, kogato otivah vtorija pyt pri Juraj. Izvinjavajte, che se uvljakoh pak. Njakoj ot vas shte zahvyrli knigata i otegcheno shte zapufti: "Glupost! Kak sa mogli da gi otpechatat!" Ili neshto podobno. Kakto i da e.

Veche se dosetihte, che sym bil i vtori pyt pri Juraj. Da, bjah. I vi razkazah peripetiite si ili prikljuchenijata si, ili

kakvoto iskate tam (stiga samo da ne ste dovolni ot izraza, smenjajte go!). Vsichko beshe točno otrazeno v synja. Makar che ne beshe syvsem tyj.

Pyrvo trjabvashe da mi izleze zadgranichnija pasport. Suma ti i chakane! Sled tova – imeto mi beshe greshno – napisali Juraj Acej, vmesto moeto. Misleli, che toj otival pri men ili neshto podobno. Nakraja vsichko beshe nared.

Na letishteto me vynaha da obrysna bradata si. Na snimkata bjah bez brada.

Sled tova samoletyt ne izletja dvanajset chasa.

Njakyde imalo mygla.

Kogato na sledvashtata sutrin ni kachiha, se nalozhi da ni svaljat pak.

Tova se povtori njakolko pyti.

Kogato izletjahme – ne povjarvah. A kogato chuja da buchi samolet – vse se seshtam za Juraj.

Beshe pak prolet. Chudno. Nali? E, za men pyk ne e. Az si dyrzha na proletta, riskuvajki da vi omryzne na vas.

No v tozi sluchaj beshe syvpadenie. Ako ne mi bjaha zabavili pasporta, shtjah da byda pri Juraj prez esenta. Tova e. Kakto i da e...

Slizajki ot samoleta, vdishah dylboko morskija vyzduh, primesen s milioni aromati. Chajki i ljastovici ni pozdravjavaha. Ednite visejki, a drugite – strelkajki se vyv vyzduha.

Vsichko mi beshe do bolka poznato. Makar che bjah za vtory pyt tuk.

Njakoj me sryga v rebrata otzad. Bjah zastanal po sredata na stylbichkata i ne myrdah. Byrzo skochih dolu pred chakashtija ni avtobus. Sled tova se ozovahme v chakalnjata. Njamah bagazh, osven rychnija, i zatova vednaga otidoh na spirkata. Za razlika ot synja, ne chakah dylgo i skoro bjah v prekrasnija grad na Juraj.

Tozi moment vi e veche poznat. Po-skoro, opisanieto na vsichko naokolo. Nali?

S vas dobre shte se razbirame i zanapred. Znam si az!

I taka, trygnah prez grada po cyfnalite ulici. Kesteni, lipi, japonski vishni... Znaete. Celta mi beshe domyt na Juraj.

Kogato veche bjah pred vratata, otvytre se chivashe nevyobrazim shum.

Ne e nuzhno da se kazva za decata. Podrazbira se.

Sritja mi otvori. Eto, sreshnahme se naj-posle s neja!

Radosten sym ne samo zaradi sebe si, a i zaradi vas. Sprijatelihme se njakak neusetno, ta vseki probljasyk v тази kniga me radva uzhasno, zaradi vas. A znaja, che naj-mnogo vi interesuva Sritja. Ne za drugo, a zashtoto tja mnogo shte vi pomogne da razberete koj vsyshtnost, kakyv vsyshtnost e Juraj.

Dali e taka? Shte vidim. Ne e tolkova trudno.

Kogato chovek e vljuben, ne vizhda v partnjora si mnogo slabosti, nedostatyci ili kakvoto shtete tam. Veche vi predostavim vyzmozhnostta da se otyrvavate ot nenraveshti vi se izrazi. Mislja, che knigite ako se pishat taka che vseki chitatel da mozhe da zamenja loshite spored nego izrazi s drugi po' na mjasto, pak spored nego, shte se izbegnat mnogo nedorazumenija Ot vsjakakyv harakter. Razbira se, kriticite pyk shte bydat oshte po-sykrushitelno bezkompromisni, no togava chitatelite shte mogat da zamenjat i izrazite v tehnite trudove. Predstavjate li si kakvo shte stane?

Njakoj ot vas izvikva – Haos!

Drug – Eh, che veselo!

Treti – Vse mi e edno...

Chetvyrti – Tova shte mi e dobre doshlo!

Enti (uchili ste matematika, nali?) – Obyrkan sym...

Vseki pisatel, vseki kritik – razlichno mnenie. Chitatelite – i te.

I mnogo, mnogo drugi glasove. Razlichni, razbira se. I mojat - naj-silen, zashtoto az sym na vlast v тази kniga. Kakto i da e.

Zatova shte napravja taka che Sritja, dori i vlyubena, da tyrsi slabosti u Juraj. No dali shte gi nameri? Kak mislite? Ne e vazhno. Vazhnoto e, che te se nameriha.

- Da se dobera do nego – beshe nevyzmozno – doseshtate se, che tova sa dumite na Sritja. Tja razkazva za onzi, vrjazal se v pametta j den. Pobednijat, razbira se. Kogato ja ostavihme, a az, vypreki usilijata si, ne mozhah da j pomogna.

Ot razkaza na Sritja razbirame: borbata ne svyrshila na onzi proleten ploshtad. Choveshkijat vodovyrtezh ne dopusnal do Juraj devojkata, tja trjabvalo da vika, da rykomaha, da blyska s lakti. Nishto ne pomognalo. Sled tova entuziaziranite mladezhi napusnali grada, za da se prisyedinjat kym vsenarodnoto opylchenie. Mnogo vreme se minalo. Sritja ne poluchavala dori pisma ot Juraj. No znaela, che e zhiv, zashtoto negovoto ime se noselo navsjakyde. Za neja toj veche izgubil realnostta si, stanal neshto bezplytno, tja go synuvala veche ne kato chovek, a pod obrazi na naj-razlichni neshta. Dali i az po telepatija ne sym poluchil njakoj ot tezi synishta? Siguren sym, che i kriticite ne sa v systojanie da otgovorjat. Zashto li? Zashtoto shte se hvanat tochno za tova izrechenie. I shte go raznishtjat. Taka... taka..., che naj-nakraja tezhko mi i gorko. No az prodylzhavam. Dali shte mi povjarvate – ne me interesuva... Edinstvenoto, koeto ima znachenie sega – i za men, i za vsichki vas, e tova, koeto shte napisha. Ako imate oshte tyrpenie, shte go prochetete.

I taka, sled kato synishtata na Sritja zapochnali da se izlychvat v efira, tja reshila, makar i ne izvednyzh, che veche mozhe bi e momentyt da trygne po sledite na Juraj. Roditelite j ne iskali da chujat. Objavili ja edva li ne za abnormalna (te, estestveno, upotrebjavali po-vulgarni dumi i frazeologizmi, sigurno idiomatichni), tja bila sledena, zaveli ja na lekar i kakvo li ne oshte. I zatova tja zapochnala da si mylchi i da pravi kakvoto sama si e reshila. Uspjala da sybere malko pari

ottuk-ottam – ot studentski stipendii, s hranene v universitetskija stol (kydeto hljabyt, vmesto narjazan, e razdroben i kydeto vsjaka vecher ima paniran kashkaval ili shnicelokjufteta, naj-veche surovi, i drugi takiva). Po tozi nachin Sritja uspjala da se prigotvi tajno za pyt.

- A! Tja izchezuala! – sigurno takava bila frazata, izrechenaa sys smesica na uchudvane i uplaha, a i na oshte kakvi li ne useshtanija, kogato roditelite j razbili edna sutrin vratata na stajata j, tyj kato mnogo vreme ne se bila pojavjavala.

Da imah po-dobra pamet, shtjah da vi predam po-tochno razkaza na Sritja. A ako sym bil po-dosetliv togava, to sym shtjal da vzema magnetofona si i sega duma po duma da vi predavah razkaza. Kakto i da e. Vazhnoto e, che sym zapomnil syshtestvenoto.

- Nakraja go otkrih pak v nashija grad. Vsichko beshe svyrshilo.

- Pak li beshe prolet?

- Da, tja ni presledva.

- Pone togava chuvstvam naj-silno. Zatova.

- A prez ostanaloto vreme?

- Mozhe i da sym melanholicna. Ne znam.

- Sigurno ti pravi silno vpechatlenie proletta?

- Trudno e da se kazhe. Zashto?

- Pisha kniga za Juraj. A tam uchastva i proletta.

- Kato glaven geroj li?

- Mislja, che ne.

- Kato simvol, mozhe bi.

- Ne, ne! Tova shte go kazhat kriticite. No, molja te, ne im vjarvaj.

- Ponjakoga te kazvat istinata.

- E, da, no...

- Iskash da kazhesh, che tozi pyt...

- Da, tochno taka. Vizh kakvo. Tova misleh da ti go kazha, no njamashe kak po-rano. Juraj me pomoli da ne pisha

kniga samo za nego ili neshto takova. Ne si spomnjam veche. Znaesh, toj e skromen.

- I kakvo stana?

- Prosto reshil da napravja neshto po' taka... Ne znam dali razbirash.

- Neshto po-hudozhestveno?

- Mozhe bi. Ne znam kakvo shte izleze.

- Skoro li shte zavrshish?

- Ne znam. Tova zavisi ot Juraj. Malko neshta mi razkaza za sebe si.

- Da, toj ne obich da govori. A sega, dokato ne se e vyrnal, az syshto ne moga da govorja za nego. V tova otnoshenie sme edinodushni.

- Dobre, togava mi kazhi neshto za prijatelite mu Janesh, Filip, Ivo.

- Te i trimata sa zaginali. Ne znam podrobnosti. Juraj ne obicha da govori za tova. Mychno mu e. Syzhaljvashe, njakolko pyti mi go e kazval, che ne e bil do tjah, za da zaginat zaedno.

- I nishto poveche ne znaesh?

- Ne. Horata obvinjavat Juraj.

- Ne znaeh!

- Pyrvo go bogotvorjaha, a sled tova pochnaha da go klevetjat. Ne znam zashto.

- Vse pak, kazhi mi neshto za tova.

- Ne, ne moga.

- A kyde raboti Juraj?

- Stana uchitel. Njamashe druga vyzmozhnost.

- A ti?

- V otpuska sym. Gledam decata.

- I kak zhiveete?

- Spravjame se njakak.

- Znachi, ne vsichko e nared.

- Naprotiv. Mislja, che se spravjame.

Ne usetih koga se mina dosta vreme. Trjabvashe da si trygvam. Juraj se beshe zabavil. Neshto sluzhebno. Na drugija den si ugovorih sreshta s nego – chrez Sritja.

Kogato izljazoh na ulicata, toploprohladnata proletna nosht me opomni. Predi ne ochakvah, che tolkova malki neshta, neopredeleni oshte ot men, se nadprevarvaha v mozyka mi. Neshto kato malki besove. I vsjako tegleshe kym sebe si. Dali ste pochuvstvali takova mnogodelenie v samite sebe si? Mnogoumene bih go narekyl oshte. Da, vseki ot tezi malki besove beshe vsyshtnost edin malyk um, mozhe bi edno malko samostojatelno syznanie, otdelna lichnost. Znachi, vseki chovek, shtom e lichnost, izgradena ot minilichnosti, to obshtestvoto e makrolichnost. Kakvo imam pred vid? Shte me razberete. Kacto vsjako obshtestvo se razkysva ot stotici, hiljadi ili kolkoto shtete tam protivorechija, taka i edna lichnost (ako naistina e takava) se razkysva ot mozhe bi syshtija broj protivorechija. I nositeli i tehni prichiniteli sa imenno tezi minilichnosti.

I izvednyzh mi hrumna – nali imam malko filologicheski nachin na razsyzhdavane – shte substantiviram lichnoto mestoimenie az: shte go vkljucha kym syshtestvitelnite v myzhki rod, a kato ednosrichno, v mnozhestveno chislo kym korennata morfema (tyj kato to e izgradeno samo ot takava) shte se pribavja normalno sufiksa -ov- i okonchaniето –e, t.e. formata shte byde: azove, s udarenie na pyrvata srichka. Na drugite slavjanski ezici shte byde trudno da se obrazuva тази форма (s izkljuchenie na slovenski, kydeto shte byde: jazi). Predpolagam, che shte se stigne do reshenieto po opisatelen pyt da byde obrazuvano mnozhestvenoto chislo, a imenno: mnogo “ja”, mnogo jâ i t.n. Tamoshnite lingvisti shte reshat naj-dobre. Na anglijski e naj-lesno – edno okonchanie –s i gotovo. Formata shte byde vinagi s glavna bukva: I-s.

Zashto se uvljakoh po tezi nesyshstestveni spored vas problemi? Prosto, za da ne stavat nedorazumenija. Kakvo si mislite, che kato njamam druga rabota v momenta, osven da pisha тази kniga, to azovete mi si trajat? Nishto podobno. Imenno, zashtoto ne se spotajvat, az postojanno se odklonjavam ot temata. Edinijat ot tjah postojanno mi meli na glavata, che e absoljutno glupavo pisaneto na takava kniga. Drug pyk mi myrmori, che ne mu dopadal Juraj Acej. Njakak si mnogo bil... I ne znam si kakvo. Treti napravo mi kreshti: Ne obryshtaj na nikogo vnimanie! – T.e.? - pitam se az. Chetvyrti otgovarja vmesto prednija: Suetata e predrasydyk, a predrasydycite sa otzhivelica, osydena na gibel. Peti pyk mi shepne: No na gibelta pyk ne se znae datata. Shestijet e mnogo vesel. Pishi si, sheguvaj se, zhivej si! – podvikva mi toj i podskacha, no taka che ponjakoga mi se zaviva svjat. Sedmi samo mylchi – chuvstvam go – kato pyn e. No e jak i ponjakoga v naj-neudobnite momenti sys strashnija si inat nakarva vsichki ostanali – a te hich ne sa malko – da si zatvorjat ustata. Ima njakakyv az, kojto mi kazva bukvalno kakvo da pisha, drug vse nedovolstva. Pojavjava se i takyv, kojto si misli, che e Sokrat, zatova postojanno mi myrmori: Znam, che nishto ne znam. Ili neshto podobno, no točno v takyv smisyl. Ot vreme na vreme izskachat razni azove, koito mi natjakvat samo gluposti v glavata. Osobeno za chuzhdi zheni. A sreshtat se i takiva, koito sa se pojavili sled sistemnata mi nauchna obrabotka v taka narechenija Universitet. Te sa naj-samonadejani, no sa naj-hilavi, zatova onja, mylchalivijet az, e vinagi nad tjah, kogato si navie na inata. No kogato toj spi, uchenite azove tyrzhestvuvat. Znajat kakvo li ne i me postavjat v neudobno polozhenie v oshte po-neudobni situacii, kakvato e naprimer тази. Pisaneto na knigata, razbira se.

Ima i mnogo azove, koito oshte ne poznavam, mozhe bi zashtoto dosta si prilichat. Kato studenti v edna auditorija, vidjana za pryv pyt ot ne mnogo dobre zritelno zapametjavasht

prepodavatel. A pyk az sym točno takyv tip – trjabvat mi pone tri-chetiri po-vpechatljashti sreshti s dadena po-goljama grupa hora, za da zapochna da gi razlichavam. Za tova, estestveno, e vinoven njakoj ot po-nemarlivite mi azove, chijto broj mi e vse oshte neizvesten. I vie shte se sblyskate s azovete si i togava ne znam kakvo shte govorite po moj adres. Mozhe na njakogo da mu se haresa tova otkritie, na drug to da ne napravi vpechatlenie, no shte ima tretja grupa ot vas, kojato shte byde dosta uvlechena ot тази misyl, che chak mozhe da im se narushi obiknovenija hod na zhivota. Njakoi ot vas pyk, shte vyzpriemat teorijata za azovete po svoj specifichen nachin i taka shte se poluchat i syvsem protivopolozhni mnenija. No za tova, da znaete, shte bydat prichina samo azovete, koito se nalagat nad drugite vi po-slabi ili po-skromni azove. Kakyvto e, naprimer, mojat mylchaliv az. Imajte vse pak pred vid, che tova e edna hudozhestveno presyzdadena istina, kojato vpreki vsichko syshtestvuva obektivno. Ako ne povjarvate vednaga, to shte se uverite s techenie na vremeto, a ako nikoga ne mi povjarvate, az znam zashto shte byde taka – vashijat glaven az ili grupa ot glavni azove sa prichinata. Tova e mnogo vazhno. Sega, kojto mozhe da razbere, razbra li mnogoazovata teorija? Tja stoprocentovo mi e podshushnata ot njakoj moj az, inache ne moga da si objasnja kak mi iznikna izvednyzh v muzyka. No da znaete – i vsichki metamorfozi v тази kniga sa plod na azovite fantazii. Vmesto “metamorfozi” – se obazhda edin ot azovete mi, – mozhetete da upotrebite “preobrazovanija” ili “transformacii”, ako vse oshte dyrzhite na varvarizmite. No vpreki tezi obazhdanija, az sym se dogovoril s vas, ta vie ste svobodni da podmenjate izrazite. Vsichko na doverie, nali? Samo njakoj izkljuchitelno demokratischen az e izmislil tova dogovarjane.

Sega, kogato otkrih azovete si, pochuvstvah, che sa kato malkite deca – kogato im obryshtash vnimanie, pravjat kakvi li ne shtesh magarii. Zatova, njama da im obryshtam

mного vniimanie, a shte prodylzha natatyk. Kolko vreme samo mi otneha! Togava, kogato izljazoh ot doma na Juraj, se sluchi neshto podobno, dori oshte po-uzhasno. Tova beshe njakakyv edva li ne bunt na azovete mi. Vseki, usetil njakakvo nasocheno vniimanie, iskashe da se izjavi. Pырvijat, otchajan ot razgovora sys Sritja, po-tochno – ot slabite rezultati, postignati v nego, mi zamymori nedovolno da ne pisha nikakva kniga. Absolutna glupost – povtarjashe toj, - absolutna glupost! Drugijat, kojto mu beshe prijatel, vikashe: Stiga ste za tozi Juraj! Tova oznachavashe mozhe bi “Stiga ste govorili za tozi Juraj” ili neshto podobno, no azyt taka si prikazvashe. Tretijat, javno skaran s vseki ot azovete, dosta shumno mi zajavjivashe: Ne obryshtaj na nikogo vniimanie! Chetvyrtijat se pojavi s redovnata si sentencija: Suetata e predrazsydyk, a predrazsydycite sa otzhivelica, osydena na gibel. Petijat, kaktο vi kazah, beshe vesel. Sheguvashe se, che na gibelta ne se znae datata. Shestijat beshe negov prijatel i mi zamota glavata, dokato sedmijat – diktatoryt – ne gi nakara da mlyknat vsichkite – dori i onezi, koito ne mozhah da opoznaja. I dobre, che se pojavi tozi az, zashtoto toku-shto bjah stypil na platnoto na ozhiven vecheren bulevard, po kojto letjaha farove. Njamashe nuzhda paziteljat na reda da se namesva, no toj mi izvika sled predupreditelno izsvirvane s pishtjalkata si:

- Alo, grazhdanino, ottuk se presicha prez podleza. Inache shte vi globja!

No az veche prepuskah po stypalata nadolu. Azovete se spotaiha ot dvojnoto nasilie – na mylchalivija im glavatar i na uniformenija mnogoazov glas.

V hotela zaspah vednaga.